

Centra voor leerlingenbegeleiding

Denk- en inspiratiedag 'stage in de JGZ'

24 mei 2019

Inge Van Trimpont

1. Wat is leerlingenbegeleiding?
2. Wat is en doet een CLB?
3. Samenwerking met K&G

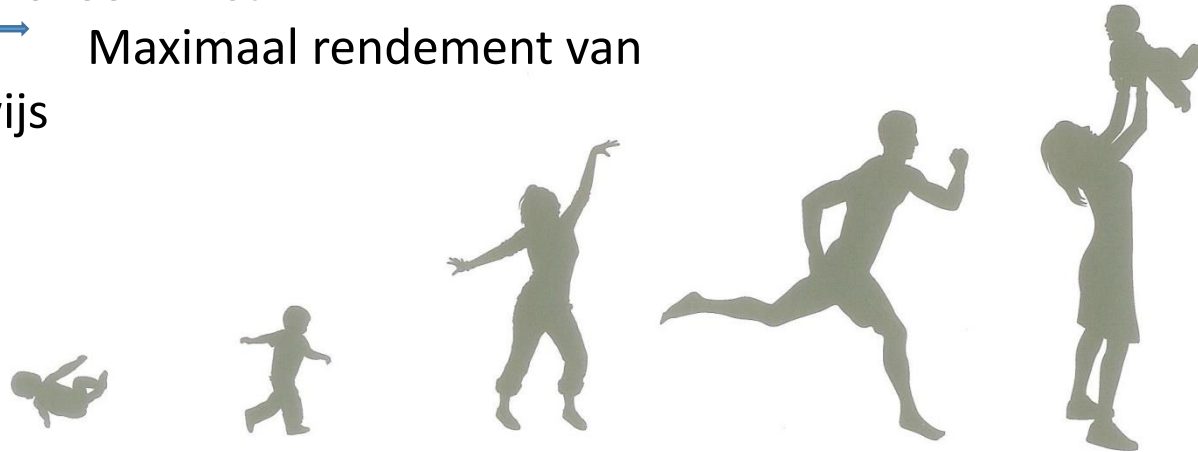
Doel van de leerlingenbegeleiding

Totale ontwikkeling en ontplooiing

Maximale participatie

Maximale leerwinst

—————> Maximaal rendement van
onderwijs

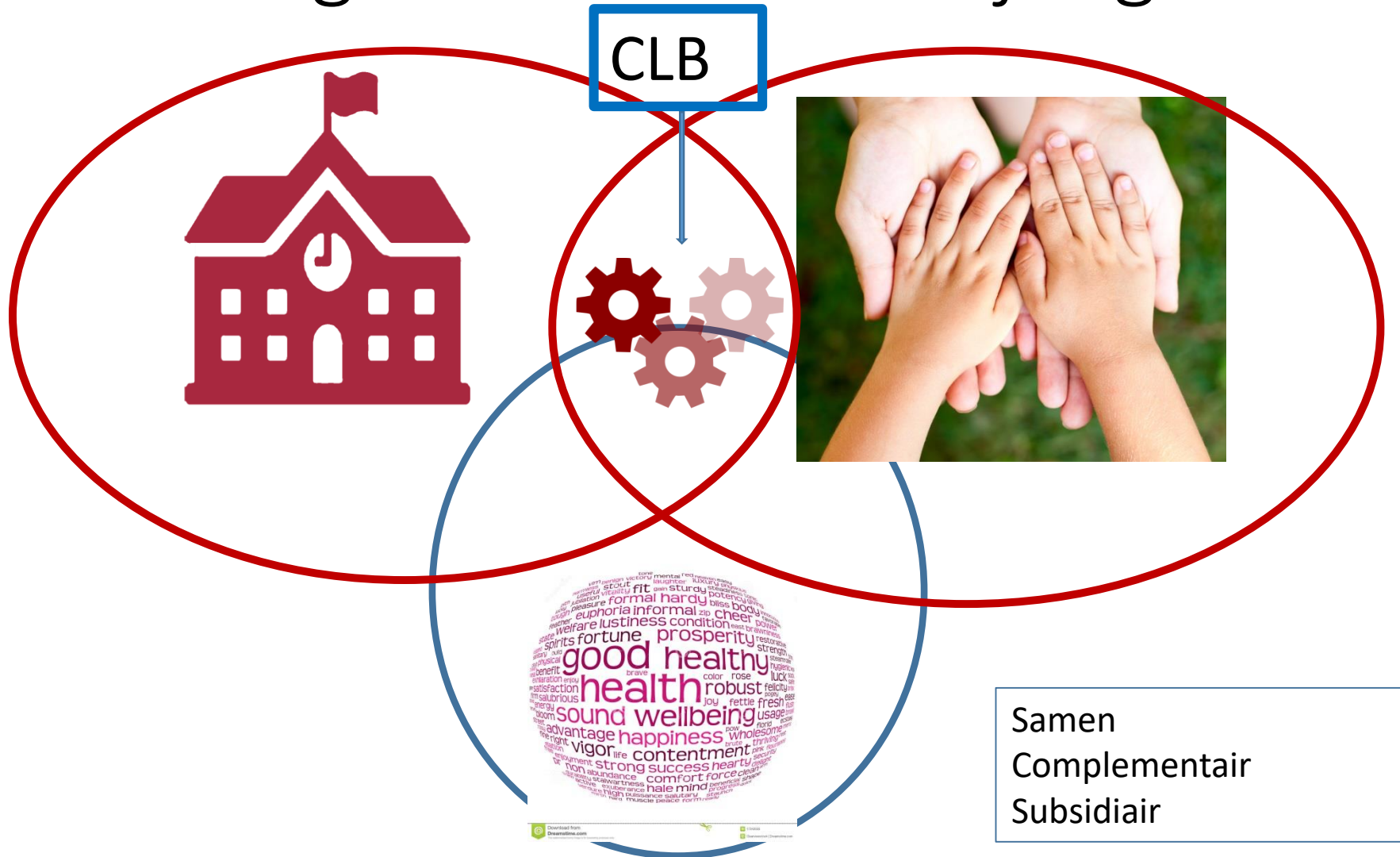

Vanuit een integraal mensbeeld

Bewust van de invloed van contexten

waarin kinderen opgroeien

Ontwikkeling van kinderen en jongeren

Hervorming van de leerlingenbegeleiding

KRACHTLIJNEN

van toepassing op:

scholen B2O
scholen SO
leertijd
Centra leren & werken
CLB's

gaat in op:

1 september
2018

de leerling
staat steeds
centraal

Leerlingenbegeleiding
= **gezamenlijke**
verantwoordelijkheid
van alle actoren

de
school

het
CLB

de
PBD

(Pedagogische
Begeleidingsdienst)

het hebben van een geïntegreerd zorgbeleid wordt een
erkenningvoorwaarde voor de school

Leerlingenbegeleiding situeert zich op
4 begeleidingsdomeinen...

- ✓ Leren & Studeren
- ✓ Onderwijsloopbaanbegeleiding
- ✓ Preventieve Gezondheidszorg
- ✓ Psychisch en sociaal functioneren

en krijgt vorm vanuit de
fasen van het **zorgcontinuüm**

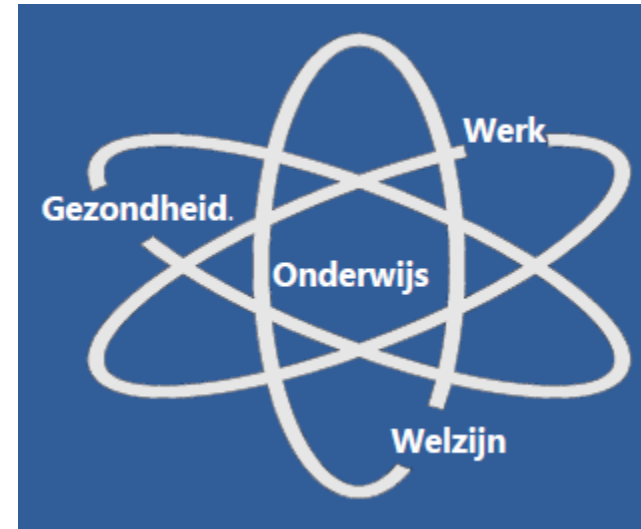
2. Wat is en doet een CLB?

- Structuur
- Interne organisatie
- Werkingsprincipes
- Werking
- CLB online

Organiserende overheid van de CLB's

- Vallen onder de bevoegdheid van het beleidsdomein onderwijs
- Ook opdrachten uit Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
 - Preventieve Gezondheidszorg
 - Integrale Jeugdhulp
 - ...

Structuur van onderwijs in Vlaanderen

- OFFICIEEL ONDERWIJS

- GO!-onderwijs wordt georganiseerd door de Vlaamse Gemeenschap
- Officieel gesubsidieerd onderwijs, in opdracht van de Vlaamse overheid:
 - Onderwijskoepel van Steden en Gemeenten (OVSG)
 - Provinciaal Onderwijs Vlaanderen (POV)

Zowel het GO! onderwijs als het officieel gesubsidieerde onderwijs moeten de religieuze, filosofische en ideologische overtuiging van de leerling/ ouders respecteren.

- VRIJ GESUBSIDIEERD ONDERWIJS

- wordt door een privé-organisatie ingericht, maar is erkend door de Vlaamse overheid. De vrije scholen zijn aangesloten bij een koepel. De grootste koepel is het Katholiek Onderwijs.
- in het vrij onderwijs zijn ook protestantse, joodse, orthodoxe, islamitische en vrije niet confessionele scholen mogelijk.

Structuur van de CLB's

- CLB's worden ook ingericht vanuit verschillende netten

CLB	Net of koepel	Inrichtende macht	Aantal
CLB GO!	GO!	Scholengroepen GO!	23
CLB OVSG	OVSG	Lokaal bestuur (stad of gemeenschap)	3
CLB POV	POV	Provincie	2
Vrije CLB (VCLB's)	Onafhankelijke VCLB-koepel	Aparte VZW's	43

- Onafhankelijk van de school: eigen directie en reglementering
- Elke school moet een CLB hebben: erkenningsvoorwaarde voor scholen
- De CLB's werken netoverstijgend samen:
[InternettenSamenwerkingsCel](#),
[NROC](#)

Interne organisatie CLB

- Multidisciplinair team:
 - Maatschappelijk werkers (MW)
 - Psycho-pedagogisch consulenten of werkers (PPC of PPW)
 - Paramedisch werkers (PMW)
 - Verpleegkundigen
 - Artsen

- Hiernaast medewerkers met specialisatie:
 - Directeur, coördinator, kwaliteitscoördinator...
 - Administratief medewerker, ICT'er
 - Eventueel: Intercultureel Bemiddelaar, Ervaringsdeskundige kansarmoede ...

Werkingsprincipes CLB

- Onafhankelijk
- Belang leerling centraal
- Leerling- en schoolnabij
- Kosteloos voor de leerling, de ouders en de school
- Subsidiair
- Multidisciplinair
- Vertrouwelijk/beroepsgeheim
- Ontwikkelt een deontologische code die minimaal het onafhankelijke optreden van de personeelsleden waarborgt
- Met respect voor het pedagogisch project van de school
- Werkt netoverstijgend samen

Werking CLB

- Vraaggestuurde leerlingenbegeleiding
- Aanbodgestuurde leerlingenbegeleiding
- Draaischijffunctie
- Samenwerking met scholen

➔ Leerlingenbegeleiding door CLB is een aaneenschakeling van verschillende kernactiviteiten

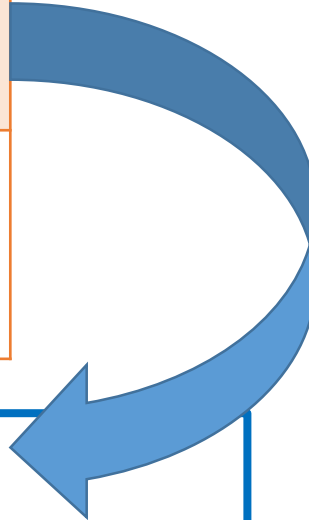
Vraaggestuurde leerlingenbegeleiding

- Het centrum werkt vraaggestuurd op vraag van leerling, ouders en school.
- + Het CLB start enkel een begeleiding op als de betrokken leerling daarmee akkoord gaat. Indien de leerling niet bekwaam geacht wordt (door het CLB) zijn het de ouders die moeten instemmen.
- Kernactiviteiten

- Onthaal
- Vraagverheldering
- Handelingsgerichte diagnostiek
- Handelingsgericht advies
- Begeleiding
- Draaischijffunctie

Welke vragen?

	Leren en studeren	Onderwijsloopbaan	Preventieve Gezondheidszorg	Psychosociaal functioneren
Aantal unieke leerlingen met een zorgvraag binnen dit domein	136 366	128 348	56 205	101 251
Aandeel ten opzichte van de volledige schoolpopulatie	11,43 %	10,76 %	4,71 %	8,49 %

Verontrusting: 27.904
Problemen thuis: 5.917

Werking CLB

Aanbodgestuurde leerlingenbegeleiding

- Niet op vraag, maar op initiatief van het CLB
 - Leerplichtopvolging
 - Begeleiding anderstalige nieuwkomers
 - Begeleiding buitengewoon onderwijs
 - Keuzeprocessen onderwijsloopbaan
 - Trajecten ifv verplichte adviezen
 - Systematische contactmomenten
 - Vaccinaties en profylactische maatregelen

- Bekwame leerlingen en ouders kunnen zich niet verzetten tegen
 - Uitvoering systematische contactmomenten
 - Profylactische maatregelen
 - Leerplichtbegeleiding

Systematische contactmomenten

Leerjaar	leeftijdscohorte
Eerste kleuterklas	3- jarigen
Eerste leerjaar	6- jarigen
Vierde leerjaar	9- jarigen
Zesde leerjaar	11- jarigen
Derde jaar SO	14- jarigen

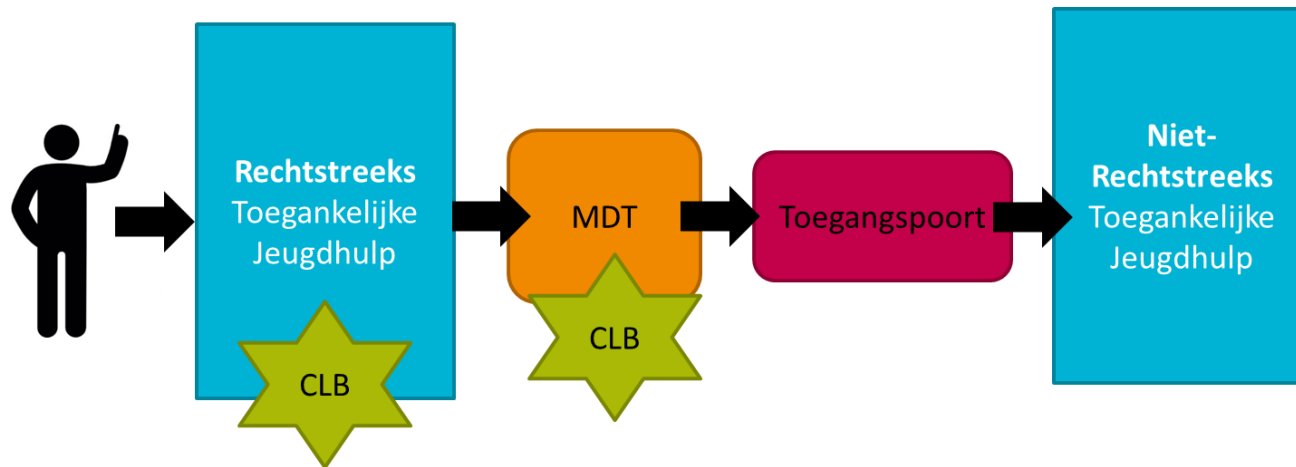
- Ouders maximaal aanwezig tijdens contactmoment eerste kleuters
- Leefstijl en gezondheid wordt leeftijdsadequaaat besproken
- Te onderzoeken aspecten is gedifferentieerd naargelang de leeftijd
- Aandacht voor welbevinden
- Aandacht voor drempels binnen onderwijs of gezinscontext
- Ook voor leerlingen huisonderwijs
- Jaarverslag CLB 2017- 2018: 532.559 ln

Systematische contactmoment eerste kleuter

- 1° kennisnemen van medische antecedenten van de leerling die voor de groei en ontwikkeling relevant zijn;
- 2° kennisnemen van kenmerken van de gezins- en maatschappelijke context die voor de groei en ontwikkeling van het kind relevant zijn;
- 3° monitoring van de groei om een inschatting te maken van de globale gezondheidstoestand van kinderen en jongeren op individueel en populatieniveau;
- 4° visusscreening op amblyopie en amblyogene factoren om een onomkeerbaar visusverlies te voorkomen en zo de binoculaire visusontwikkeling van kinderen en jongeren en hun onderwijsparticipatie te vrijwaren;
- 5° gehooronderzoek op indicatie om tijdig neurosensorieel gehoorverlies op te sporen en een vroege behandeling mogelijk te maken om de auditieve ontwikkeling van leerlingen en hun onderwijsparticipatie te vrijwaren;
- 6° kennisnemen van en aanmoedigen tot preventief tandartsbezoek en mondgezond gedrag om gebitsaantasting op jonge leeftijd te voorkomen;
- 7° controle van de vaccinatiestatus;
- 8° inschatten van risico's en beschermende factoren met betrekking tot de gezondheid, groei en ontwikkeling, de schoolloopbaan en van de behoefte aan zorg, door de verkregen informatie te wegen. Hierbij gaat specifieke aandacht naar motoriek, taal en spraak, en sociaal-emotionele aspecten;
- 9° informeren, adviseren, verwijzen of toeleiden van het kind of het gezin naar zorg of een traject op maat.

Draaischijffunctie

- CLB zorgt voor een warme toeleiding naar netwerkpartners binnen welzijn, gezondheid, werk...na een indicatiestelling
- CLB zorgt voor teugkoppeling en vertaling naar de schoolse context

Samenwerking met scholen

- **De school neemt initiatief** om samen met het CLB schoolspecifieke afspraken rond samenwerking vast te leggen.
 - CLB heeft **recht op relevante informatie** die over de leerlingen in de school aanwezig is. De school heeft **recht op relevante informatie** over de leerlingen in begeleiding.
- School en CLB houden hierbij rekening met beroepsgeheim (CLB), deontologie, ambtsgeheim (scholen) en privacy.
- Versterken van de scholen door CLB via:
 - Signaalfunctie
 - Consultatieve leerlingenbegeleiding

Werking CLB

Samenwerking met scholen

- **Signaalfunctie:** indien het centrum noden vaststelt in de leerlingenpopulatie of een probleem of onregelmatigheid vaststelt in het beleid op leerlingenbegeleiding brengt het centrum de school hiervan op de hoogte
- **Consultatieve leerlingenbegeleiding:** een centrum biedt versterking aan de school bij problemen van individuele leerlingen of groepen van leerlingen

CLB online

- 1.600.000 bezoekers op jaarbasis, in schooljaar 2017-2018
- Overzicht studieaanbod
- Online test die peilen naar interesse/ studiemotivatie/ methode

CLB online

CLBchat.be
ma ■ di ■ do: 17-21u ■ woe: 14-21u

CLBch@t is ook open in vakantieperiodes:

- Tijdens de herfst-, krokus- en paasvakantie
- In de kerstvakantie, behalve van 24/12 tot en met 1/1
- In de zomervakantie, tot 14 juli en vanaf 16 augustus

Op officiële feestdagen zijn we gesloten.

Onze chat is gratis

- Van start gegaan op 1/2/2016
- 4.377 gesprekken in schooljaar 2017-2018
- Vnl. over psychosociaal functioneren (zelfmoordgedachten, zelfverwonding, verdriet/rouw, pesten, problemen thuis)
- Anoniem, gesprek wordt niet bewaard op computer bezoeker
- Veel VPLK chatten

3. Samenwerking met K&G

- Borgen van continuïteit bij overgang naar school
 - Belang van delen van informatie
 - Belang van dossieroverdracht
 - Belang van warme overdracht
- Samen aan de slag om kleuterparticipatie te verhogen
- Netwerkpartners

Vragen?

